

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
TỈNH ĐỒNG NAI**

Bản án số: **09/2025/HNGĐ-PT**

Ngày: 20-3-2025

V/v: “Yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn”

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

NHÂN DANH

**NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH ĐỒNG NAI**

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Phạm Thị Xuân Đào

Các Thẩm phán:

Bà Đỗ Thị Nhung

Bà Trương Thị Thảo

- Thư ký phiên tòa: Bà Nguyễn Thị Bích Ngọc – Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân tỉnh Đồng Nai.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đồng Nai tham gia phiên tòa: bà Đặng Hoàng Oanh - Kiểm sát viên.

Ngày 20 tháng 3 năm 2025 tại Phòng xét xử số 3 - trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Đồng Nai xét xử phúc thẩm công khai vụ án dân sự thụ lý số: 54/2024/TLPT-HNGĐ ngày 20 tháng 12 năm 2024 về việc: “Yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn”.

Do bản án Hôn nhân gia đình sơ thẩm số: 100/2024/HNGĐ-ST ngày 28/8/2024 của Tòa án nhân dân huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số: 12/2025/QĐ-PT ngày 20 tháng 02 năm 2025, giữa các đương sự:

- Nguyên đơn: **Bà** Trịnh Thị Thanh S, sinh năm 1986.

Địa chỉ: Tổ G, khu A, thị trấn G, huyện X, tỉnh Đồng Nai.

Nơi ở hiện nay: Số B, ấp T, xã X, huyện X, tỉnh Đồng Nai.

- Bị đơn: **Ông** Phan Thanh L, sinh năm 1982.

Địa chỉ: Tổ G, khu A, thị trấn G, huyện X, tỉnh Đồng Nai.

Nơi ở hiện nay: Số B, ấp T, xã X, huyện X, tỉnh Đồng Nai.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho bị đơn ông Phan Thanh L là Luật sư Hoàng Bá H - thuộc Văn phòng Luật sư Nguyễn Văn S1 –Đoàn Luật sư tỉnh Đ.

- *Người kháng cáo:* Ông Phan Thanh L, là bị đơn.

(Bà S, ông L, Luật sư H có mặt)

NỘI DUNG VỤ ÁN:

- **Nguyên đơn** bà Trịnh Thị Thanh S trình bày: Trước đây, bà và ông Phan Thanh L là vợ chồng; ông bà có 03 con chung gồm: Phan Trịnh Yến V, sinh ngày

21/7/2007; Phan Trịnh Thanh T, sinh ngày 21/02/2009 và Phan Trịnh Yến N, sinh ngày 18/7/2015.

Quá trình chung sống, do không có hạnh phúc nên ông bà đã ly hôn theo Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 38/2023/QĐST-HNGĐ ngày 28/02/2023 của Tòa án nhân dân huyện Xuân Lộc (gọi tắt là Quyết định số 38). Theo Quyết định số 38 thì cháu Phan Trịnh Yến V và Phan Trịnh Thanh T được Tòa án giao cho bà S trực tiếp nuôi dưỡng; cháu Phan Trịnh Yến N được giao cho ông Phan Thanh L trực tiếp nuôi dưỡng. Sau khi ly hôn, bà đã trực tiếp nuôi dưỡng cháu V và cháu T, ông L trực tiếp nuôi dưỡng cháu N. Trong thời gian nuôi dưỡng các con, bà vẫn tạo điều kiện cho ông L thăm nom, chăm sóc cháu V và cháu T. Còn ông L thì thường gây khó khăn, không tạo điều kiện cho bà thăm nom, chăm sóc cháu N; cách nuôi dạy con của ông L như để con sử dụng điện thoại quá nhiều, không có sự nhắc nhở, giới hạn thời gian thì bà không đồng ý, vì việc này về lâu dài có thể ảnh hưởng đến sự phát triển trí não của bé. Mặt khác, ông L hiện đã có vợ và có con riêng, ông L phải chăm sóc vợ và con riêng nên việc quan tâm, chăm sóc cháu N sẽ không được như ban đầu. Hơn nữa, sau khi cháu N đi học ở trường tại L, và được xe đưa rước về nhà tại X thì ông L lại tiếp tục chở cháu N lên nhà bà D (vợ hiện tại của ông L) tại thành phố L chơi, việc này sẽ gây ảnh hưởng sức khỏe của bé sau khi đã học 1 ngày mệt mỏi ở trường. Cháu N cũng từng tâm sự với mẹ, thể hiện nguyện vọng muốn được ở với bà S cùng các anh chị của bé, cháu cảm thấy không thoải mái khi ở cùng với bà D. Do đó, bà yêu cầu Tòa án thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn đối với cháu N, buộc ông L giao cháu Phan Trịnh Yến N lại cho bà trực tiếp trông nom, nuôi dưỡng, giáo dục. Bà S không yêu cầu cấp dưỡng nuôi con.

Về việc ông L cho rằng ông không cho cháu N đi cùng bà về quê vì lý do bà không qua trực tiếp nói chuyện với ông, bà để cháu V qua gặp ông L xin cho cháu N về cùng bà S là do giữa bà và ông L sau khi ly hôn đã không thể ngồi nói chuyện với nhau được, nếu bà có đến trực tiếp thì ông L cũng nói những lời khó nghe, xúc phạm bà và gia đình bà; giữa bà và ông L cũng chặn số điện thoại của nhau nên không thể nhắn, gọi hay thông báo với ông L về việc đưa đón cháu N về nhà mẹ chơi hay về quê cùng bà được. Bà vẫn giữ yêu cầu khởi kiện, không thay đổi, bổ sung gì thêm.

Trường hợp Tòa án chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà, thì bà đảm bảo đủ điều kiện để nuôi cháu N, vì hiện tại cháu V đã 17 tuổi, cháu T đã 15 tuổi, biết làm một số công việc phù hợp độ tuổi để chăm sóc bản thân, phụ mẹ chăm sóc em, phụ mẹ việc nhà... Về thu nhập, hiện tại bà hợp tác kinh doanh Điện cơ - Điện công nghiệp với người khác, thu nhập hàng tháng của bà khoảng 40.000.000 đồng đến 50.000.000 đồng. Bà không yêu cầu ông L cấp dưỡng nuôi con chung.

-Bị đơn ông Phan Thanh L trình bày: Ông thống nhất với lời trình bày của bà Trịnh Thị Thanh S về việc ông bà kết hôn, về con chung, ly hôn và việc thỏa thuận giao con chung trong quá trình ly hôn.

Sau khi ông bà ly hôn thì ông là người trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc cháu N. Bản thân ông luôn chăm sóc, nuôi dưỡng cháu N thật tốt. Bà S cho rằng ông không tạo điều kiện cho bà S thăm nom cháu N là không đúng. Chỉ một lần, do bà S muốn đưa con đi về quê nhưng không hề nói trực tiếp với ông, mà lại kêu cháu V qua nói, ông không đồng ý cách ứng xử của bà S nên ông không đồng ý cho cháu N về quê cùng bà S, dẫn đến việc bà S yêu cầu thay đổi người nuôi con. Nếu bà S qua nói chuyện đằng hoàng hoặc thông báo trước cho ông thì ông không hề ngăn cản việc thăm nom con của bà S. Vì từ trước đến nay, 02 nhà gần nhau nên việc cháu N chạy qua nhà bà S chơi ông cũng không hề ngăn cấm.

Bà S cho rằng ông không chăm sóc tốt cho bé N là không đúng; ông làm công việc tại nhà, không đi đâu, nên không có chuyện ông thường xa nhà cả tuần. Ông là người trực tiếp nuôi dưỡng cháu N và trực tiếp chăm sóc cháu. Việc ông chở cháu N lên trên L với bà D, thì phải được sự đồng ý của cháu N ông mới chở bé đi; cháu N cũng thích lên chơi với em trên đó. Cháu N ở với ông nên ông là người quản lý cháu trong việc học hành, ăn uống, vui chơi. Về việc bà S cho rằng mỗi lúc ông ở nhà thì không cho C N qua nhà mẹ chơi là không đúng; ông không ngăn cản gì đối với việc cháu N qua nhà bà S chơi. Ông cũng không chửi bới, xúc phạm gì tới bà S hay gia đình bà S. Nên những lời bà S trình bày là không có căn cứ.

Thời gian qua, các bên vẫn đang thực hiện tốt việc nuôi dưỡng con chung nên ông L không đồng ý thay đổi người trực tiếp nuôi con đối với cháu Phan Trịnh Yên N. Bản thân bà S một mình cũng đang nuôi dưỡng cháu V và cháu T nên việc chăm lo thêm cho 1 cháu nhỏ sẽ không đảm bảo điều kiện tốt cho các con. Hàng ngày, ông cũng có chị gái phụ giúp trong việc trông nom, chăm sóc cháu N. Hiện tại, ông L là chủ sở hữu Công ty TNHH T1, lợi nhuận hàng tháng khoảng 40.000.000 đồng đến 50.000.000 đồng.

Tại Bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 100/2024/HNGĐ-ST ngày 28/8/2024 của Tòa án nhân dân huyện Xuân Lộc đã quyết định:

Căn cứ khoản 1 Điều 28, Điều 35; Điều 39; 147, 271; Điều 273 Bộ luật tố tụng dân sự; Các điều 58, 81, 82, 83 và Điều 84 của Luật Hôn nhân gia đình năm 2014; Điều 6 Nghị quyết số 01/2024/NQ-HĐTP ngày 16/5/2024 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân Tối cao; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội;

Tuyên xử:

Chấp nhận yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn của bà Trịnh Thị Thanh S đối với ông Phan Thanh L.

- Giao cháu Phan Trịnh Yên N, sinh ngày 18/7/2015 cho bà Trịnh Thị Thanh S trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục đến đủ 18 tuổi và có khả năng lao động.

Ông Phan Thanh L được quyền thăm nom con chung, nhưng không được gây ảnh hưởng xấu đến việc trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con của bà S.

Khi có lý do chính đáng, ông Phan Thanh L, bà Trịnh Thị Thanh S có quyền yêu cầu Tòa án quyết định thay đổi người trực tiếp nuôi con hoặc mức cấp dưỡng nuôi con.

Sau khi ly hôn, quyền và nghĩa vụ của cha mẹ đối với con chung vẫn được pháp luật bảo vệ.

- Về cấp dưỡng nuôi con: Không xem xét giải quyết.

Ngoài ra án sơ thẩm còn tuyên án phí, thi hành án và quyền kháng cáo của các đương sự theo quy định.

Ngày 09/09/2024, ông Phan Thanh L có đơn kháng cáo yêu cầu Tòa án cấp phúc thẩm: Sửa bản án sơ thẩm số 100/2024/HNGĐ-ST ngày 28/08/2024 của Tòa án nhân dân huyện Xuân Lộc theo hướng giao cháu Phan Trịnh Yến N, sinh ngày 18/07/2015 cho ông Phan Thanh L trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục.

-Ý kiến của người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho bị đơn: Cấp sơ thẩm áp dụng pháp luật tại Điều 84 Luật Hôn nhân và gia đình để chấp nhận yêu cầu xin thay đổi việc nuôi con và nguyên đơn không chứng minh được là bị đơn không đủ điều kiện để nuôi con và vận dụng Điều 81 Luật hôn nhân gia đình để giải quyết là sai. Vì chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn làm xáo trộn cuộc sống của cháu N và không có căn cứ pháp luật. Vì việc đầu tư nuôi con của L là rất lớn, con gái lại thân thiết với cha. Cháu N học trường Q, ông L không yên tâm giao cháu N cho bà S. Đề nghị Hội đồng xét xử xem xét chấp nhận kháng cáo của ông L để tránh xáo trộn cuộc sống của cháu N.

-Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đồng Nai: Về việc chấp hành pháp luật tố tụng: Việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Hội đồng xét xử trong việc xác định thẩm quyền, quan hệ pháp luật, tư cách pháp lý người tham gia tố tụng, thu thập chứng cứ và tiến hành tố tụng đúng quy định. Hội đồng xét xử đúng thành phần, tiến hành tố tụng đúng quy định của pháp luật tố tụng dân sự, đảm bảo sự vô tư, khách quan. Nguyên đơn, bị đơn được đảm bảo quyền lợi, chấp hành và thực hiện các quyền và nghĩa vụ tố tụng theo đúng quy định của pháp luật và trong suốt quá trình giải quyết vụ án.

Về việc giải quyết vụ án: Việc nguyên đơn xin được nuôi cháu N vì hiện nay bị đơn đã có gia đình mới, cháu N là con gái nguyện vọng được sống với mẹ. Án sơ thẩm đã xét xử là có căn cứ. Đề nghị Hội đồng xét xử căn cứ khoản 1 Điều 308 Bộ luật tố tụng dân sự không chấp nhận kháng cáo của bị đơn và giữ nguyên bản án sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án đã được xem xét tại phiên tòa và kết quả tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Về tố tụng: Đơn kháng cáo của ông Phan Thanh L làm trong hạn luật định, đóng tạm ứng án phí đúng quy định nên được xem xét theo trình tự phúc thẩm.

[2] Về nội dung vụ án:

[2.1] Về nội dung: Bà Trịnh Thị Thanh S và Ông Phan Văn L1 đã thuận tình ly hôn theo Quyết định công nhận thuận tình ly hôn số: 38/2023/QĐST-HNGĐ ngày 28/02/2023 của Tòa án nhân dân huyện Xuân Lộc giao cháu Phan Trịnh Yên V và cháu Phan Trịnh Thanh T cho bà S trực tiếp nuôi dưỡng; Giao cháu Phan Trịnh Yên N được giao cho ông Phan Thanh L trực tiếp nuôi dưỡng. Không ai phải cấp dưỡng nuôi con.

Sau ly hôn Bà Trịnh Thị Thanh S có đơn khởi kiện yêu cầu Tòa án thay đổi người trực tiếp nuôi con, giao con chung của bà và ông Phan Thanh L là cháu Phan Trịnh Yên N, sinh ngày 18/7/2015 cho bà trực tiếp nuôi dưỡng, vì ông L cản trở bà thăm nom, chăm sóc con chung, chưa quan tâm đúng mực đến tâm lý, nguyện vọng của con chung. Mặt khác, cháu N đã từng nói với bà về nguyện vọng được sống với mẹ cùng hai anh chị của bé nên bà yêu cầu Tòa án thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn đối với cháu N.

[2.2] Xét yêu cầu kháng cáo của ông Phan Thanh L, ông cho rằng cấp sơ thẩm không xem xét, đánh giá một cách khách quan đầy đủ toàn diện mà giao con cho bà S là không phù hợp.

Ông L và bà S đều thừa nhận cả hai bên làm nghề kinh doanh Điện cơ - Điện công nghiệp, thu nhập trung bình mỗi tháng của ông bà đều từ 40.000.000 đồng đến 50.000.000 đồng. Cháu N hiện được ông L cho theo học lớp 4 tại trường Tiểu học, Trung học cơ sở và Trung học phổ thông liên kết Quốc tế, địa chỉ tại thành phố L, tỉnh Đồng Nai, có xe đưa rước tận nhà. Bản thân ông L có chị gái phụ giúp trong việc chăm sóc cháu N. Về phần của bà S, mặc dù bà S đang trực tiếp nuôi dưỡng hai con chung là Phan Trịnh Yên V, sinh ngày 21/7/2007; Phan Trịnh Thanh T, sinh ngày 21/02/2009 nhưng các cháu đã được 17 và 15 tuổi, biết làm một số công việc phù hợp độ tuổi để chăm sóc bản thân, phụ mẹ chăm sóc em, phụ mẹ việc nhà.

Về điều kiện kinh tế thì ông L và bà S đều đảm bảo đủ điều kiện để nuôi dưỡng, chăm sóc cháu Phan Trịnh Yên N. Tại buổi làm việc ngày 19/7/2024 (có sự chứng kiến của ông Phan Thanh L, là người giám hộ hợp pháp của cháu Phan Trịnh Yên N), cháu N trình bày có nguyện vọng được sống cùng với tất cả mọi người trong gia đình gồm cha (ông L), mẹ (bà S), anh trai (cháu T) và chị gái (cháu V). Để đảm bảo nguyện vọng của con chung được thể hiện khách quan; thân thiện, phù hợp độ tuổi; tránh gây áp lực tâm lý cho con, Tòa án đã tiến hành lấy ý kiến của cháu N trước sự chứng kiến của cô giáo chủ nhiệm vào ngày 05/8/2024, có sự xác nhận của Trường Tiểu học - Trung học cơ sở và Trung học phổ thông Liên kết Quốc tế (không lấy ý kiến của con trước mặt cha hoặc mẹ). Tại buổi làm việc cháu N trình bày, trong quá trình sống với cha thì ông L có quan tâm, chăm sóc cháu; Nhưng hiện tại, cháu có nguyện vọng được sống cùng mẹ, vì mẹ quan tâm và yêu thương cháu; ngoài ra, ở với mẹ còn có anh trai và chị gái cũng rất thương cháu. Trước đây, cháu N có lời khai muốn ở với cả bốn người là do sợ ông Lâm B.

Ý kiến của cháu N cho thấy sự gắn bó, thân thiết giữa cháu N với mẹ, anh trai chị gái được thể hiện rõ và cháu N là bé gái, hiện đang bước vào độ tuổi dậy thì, đây

là một giai đoạn phát triển nhạy cảm, thay đổi cả về thể chất lẫn tâm sinh lý, rất cần sự quan tâm, chia sẻ từ phía người thân, nhất là người mẹ. Để đảm bảo quyền lợi về mọi mặt của con, cấp sơ thẩm giao cháu N cho bà Trịnh Thị Thanh S trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục là phù hợp quy định tại khoản 2 Điều 81 Luật Hôn nhân và Gia đình năm 2014 và Điều 6 Nghị quyết 01/2024/NQ-HĐTP ngày 16/5/2024 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân Tối cao.

Ông L kháng cáo nhưng không cung cấp tài liệu chứng cứ nào mới. Án sơ thẩm đã xét xử là có căn cứ. Nên giữ nguyên án sơ thẩm.

[3] Về án phí: Do kháng cáo không được chấp nhận nên ông Phan Thanh L phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm ngàn đồng) án phí dân sự phúc thẩm.

[4] Ý kiến của người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp cho bị đơn: Không phù hợp với nhận định của Hội đồng xét xử.

[5] Ý kiến của đại diện Viện Kiểm sát tỉnh Đ phù hợp nhận định của Hội đồng xét xử.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ vào khoản 1 Điều 308 của Bộ luật tố tụng dân sự,

Không chấp nhận kháng cáo của ông Phan Thanh L.

Giữ nguyên bản án sơ thẩm số 100/2024/HNGĐ-ST ngày 28/8/2024 của Tòa án nhân dân huyện Xuân Lộc, tỉnh Đồng Nai.

Căn cứ Điều 58, Điều 81, Điều 82, Điều 83, Điều 84 Luật Hôn nhân và Gia đình năm 2014.

Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

Tuyên xử:

1. Chấp nhận yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn của bà Trịnh Thị Thanh S đối với ông Phan Thanh L.

- Giao cháu Phan Trịnh Yến N, sinh ngày 18/7/2015 cho bà Trịnh Thị Thanh S trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục đến đủ 18 tuổi và có khả năng lao động.

Ông Phan Thanh L được quyền thăm nom con chung, nhưng không được gây ảnh hưởng xấu đến việc trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con của bà S.

Khi có lý do chính đáng, ông Phan Thanh L, bà Trịnh Thị Thanh S có quyền yêu cầu Tòa án quyết định thay đổi người trực tiếp nuôi con hoặc mức cấp dưỡng nuôi con.

Sau khi ly hôn, quyền và nghĩa vụ của cha mẹ đối với con chung vẫn được pháp luật bảo vệ.

- Về cấp dưỡng nuôi con: Không xem xét giải quyết.

2. Về án phí:

Bà Trịnh Thị Thanh S phải nộp 300.000đ (Ba trăm ngàn đồng) án phí dân sự sơ thẩm. Số tiền tạm ứng án phí 300.000đ do bà S nộp, theo biên lai thu số 0010828 ngày 11/3/2024 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Xuân Lộc được chuyển thành án phí.

Ông Phan Thanh L phải chịu 300.000đ (Ba trăm ngàn đồng) án phí dân sự phúc thẩm nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng án phí đã nộp tại biên lai thu số 0011380 ngày 12/9/2024 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Xuân Lộc. Ông L đã nộp đủ án phí phúc thẩm.

3. Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- VKSND tỉnh Đồng Nai;
- TAND huyện Xuân Lộc;
- Chi cục THADS huyện Xuân Lộc;
- Các đương sự;
- Lưu: Hồ sơ vụ án, VP, TP.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Phạm Thị Xuân Đào

